

## 1. Η εξάπλωση των Αράβων

- Οι Άραβες κατοικούσαν στην χερσόνησο της Αραβίας.
- Τον 7<sup>ο</sup> αιώνα εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Αραβία ο **ισλαμισμός**. Το Ισλάμ είναι η μονοθεϊστική θρησκεία που ίδρυσε ο **Μωάμεθ** και επηρεάστηκε από τον Ιουδαϊσμό και τον χριστιανισμό.
- Το **Κοράνι** (το ιερό βιβλίο των μουσουλμάνων) ζητούσε από τους πιστούς (μουσλίμ) διάδοση του ισλαμισμού με ιερό πόλεμο(τζιχάντ). Οι νεοφώτιστοι στον Ισλαμισμό Άραβες ξεκινούν τις εξορμήσεις τους κατά των βυζαντινών, κατακτώντας πολλές βυζαντινές και περσικές επαρχίες και δημιουργούν ένα μεγάλο αραβικό κράτος, το **Χαλιφάτο**.
- Οι βασικότεροι παράγοντες εξάπλωσης των Αράβων ήταν α) η εξάντληση των βυζαντινών και των Περσών από τους μεταξύ τους πολέμους β) οι διώξεις των μονοφυσιτών (αιρετικοί χριστιανοί)στις ανατολικές επαρχίες του βυζαντίου. Πολλοί από τους κατοίκους αντιμετώπισαν θετικά την έλευση των Αράβων.

## 2. Το εμπόριο και ο πολιτισμός του Ισλάμ

### α. Η ανάπτυξη του εμπορίου

**Παράγοντες** που συνέβαλαν στο να αναδειχτούν οι Άραβες και οι Εβραίοι από τα μέσα του 8<sup>ου</sup> αι. σε **μεταπράτες του διεθνούς εμπορίου**:

1. Η εξαιρετική θέση του Χαλιφάτου μεταξύ Ανατολής και Δύσης
2. Η εκμετάλλευση των ορυχείων χρυσού και αργύρου της Δυτ. Αφρικής και της Σαχάρας

Από τα μέσα του 9<sup>ου</sup> αιώνα οι Άραβες ίδρυσαν **εμπορικές αποικίες** στις ακτές των Ινδιών, της ΝΑ Ασίας και της Κίνας και τροφοδοτούσαν με είδη πολυτελείας τις αραβικές και βυζαντινές αγορές.

**Καινοτομίες** των εμπορών του Ισλάμ:

1. Συγκρότησαν **εμπορικές εταιρείες**
2. Επινόησαν την **εμπορική επιταγή**
3. Ανέπτυξαν το **πιστωτικό σύστημα**

### β. Γράμματα, επιστήμη και τέχνες

**Πνευματικά κέντρα** του Ισλάμ: Κόρδοβα, Βαγδάτη.

Ιδρύθηκαν **βιβλιοθήκες** και **πανεπιστήμια**.

Ανάπτυξη της **αραβικής λογοτεχνίας**.

Οι Άραβες **μετέφρασαν** τα έργα των Ινδών, των Περσών και των Ελλήνων (κυρίως Αριστοτέλη και Νεοπλατωνικούς φιλοσόφους).

Η ισλαμική τέχνη έμεινε προσηλωμένη στην **ανεικονική τεχνοτροπία** και χαρακτηριστικά της δημιουργήματα είναι τα **τεμένη** (Κόρδοβας, Δαμασκού).

### γ. Επίδραση του αραβικού πολιτισμού

**Επιστημονικές επιδόσεις** των Αράβων:

- **Μαθηματικά**: καθιέρωσαν την ινδική αρίθμηση.
- **Γεωγραφία**: οργάνωσαν μακρινά ταξίδια.
- **Αστρονομία**: υπολόγισαν ακριβώς την τροχιά του ήλιου και των πλανητών.
- **Χημεία**: ανακάλυψαν το θειικό οξύ και το οινόπνευμα.
- **Ιατρική**: καθιέρωσαν νέα φάρμακα και πραγματοποίησαν πολύπλοκες εγχειρήσεις.

Εισήγαγαν στο Βυζάντιο και στη Δύση το **χαρτί** και πολλές **καλλιέργειες**.

Τεκμήριο της επίδρασής τους στη Δύση αποτελεί η παρουσία πολλών **αραβικών λέξεων** στις ευρωπαϊκές γλώσσες.